

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE – FILIALA SĂLAJ

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ APLICATĂ „ADOLF HAIMOVICI”

etapa locală, 9 februarie 2013

clasa IX-a, servicii și tehnic

SUBIECTUL I

Să se rezolve ecuația $\sqrt{(x-2)^2} + \sqrt{(x-3)^2} + \sqrt{(x-4)^2} = 8$ pentru $2 \leq x \leq 4$

Barem de corectare

Ecuația devine echivalentă cu $|x-2| + |x-3| + |x-4| = 8$ 1p

Pentru $2 \leq x \leq 4$ avem $|x-2| = x-2$ și $|x-4| = -x+4$ 2p

Obținem ecuația $x-2 + |x-3| - x+4 = 8$ 1p

Deci $|x-3| = 6$ 1p care are soluțiile $x = 9 \notin [2,4]$ și $x = 3 \in [2,4]$ 2p

SUBIECTUL II

Fie șirul $(a_n)_{n \geq 1}$ cu $a_n = 2n - 1$.

- a) Determinați a_1, a_2, a_{2013}
- b) Arătați că șirul $(a_n)_{n \geq 1}$ este o progresie aritmetică.
- c) Demonstrați că S_{2013} este pătrat perfect.

Propusă de prof. Pacurar Sorina, sursa: subiecte olimpiada locala din alte judete

Barem de corectare

a) Pentru determinarea lui $a_1 = 1, a_2 = 3, a_{2013} = 4025$ 2p

b) Pentru scrierea relatiei $a_n = \frac{a_{n-1} + a_{n+1}}{2}$ 1p

Pentru demonstrarea egalitatii2p

c) Pentru formula $S_{2013} = \frac{(a_1 + a_{2013}) \cdot 2013}{2}$ 1p

Finalizare $S_{2013} = 2013^2$ 1p

SUBIECTUL III

Să se rezolve în mulțimea numerelor reale ecuația $\left[\frac{x+2}{5} \right] = 2x - 3$ *Prof. Anderlik Istvan*

Barem de corectare

punem condiția $2x - 3 \in Z$ 1p

aplicăm inegalitatea $a - 1 < [a] \leq a$

$$\frac{x+2}{5} - 1 < 2x - 3 \leq \frac{x+2}{5} \quad \dots\dots\dots 1p$$

-se rezolvă sistemul de inecuație:

$$\begin{cases} x - 3 < 10x - 15 \\ 10x - 15 \leq x + 2 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \in \left(\frac{4}{3}, \infty \right) \\ x \in \left(-\infty, \frac{17}{9} \right] \end{cases} \Rightarrow x \in \left(\frac{4}{3}, \frac{17}{9} \right] \Rightarrow 2x - 3 \in \left(-\frac{1}{3}, \frac{7}{9} \right] \quad \dots\dots\dots 4p$$

Cum $2x - 3 \in Z$ avem $2x - 3 = 0 \Rightarrow x = \frac{3}{2}$ 1p

SUBIECTUL IV

Fie funcția $f : R \rightarrow R$, $f(x) = [x]\{x\} + 9 - 3x$

a) Calculați $f\left(\frac{7}{2}\right) - f(\sqrt{10})$

b) Rezolvați în R ecuația $f(x) = 0$ *Propusa de prof. Boda Zoltan*

Barem de corectare

a) $f\left(\frac{7}{2}\right) = \left[\frac{7}{2} \right] \left\{ \frac{7}{2} \right\} + 9 - 3 \cdot \frac{7}{2} = 3 \cdot \frac{1}{2} + 9 - \frac{21}{2} = 0$ 2p

$f(\sqrt{10}) = 3(\sqrt{10} - 3) + 9 - 3\sqrt{10} = 0$ 2p

Deci $f\left(\frac{7}{2}\right) - f(\sqrt{10}) = 0$

b) Cum $x = [x] + \{x\}$ pentru orice $x \in R$ ecuația devine $([x] - 3)(\{x\} - 3) = 0$ 1p

Deci $([x] - 3) = 0 \Rightarrow x \in [3, 4)$ 1p si $(\{x\} - 3) = 0 \Rightarrow \{x\} = 3$ fals1p

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE – FILIALA SĂLAJ

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ APLICATĂ „ADOLF HAIMOVICI”

etapa locală, 9 februarie 2013

clasa X-a, servicii și tehnic

SUBIECTUL I

Calculați

a) $\log_{\frac{1}{2}} \frac{\sqrt[3]{4} \cdot 16^{-1} \cdot 4^{\frac{-1}{2}} \cdot \sqrt[3]{2}}{\sqrt{128}}$

b) $\lg\left(1 - \frac{1}{2}\right) + \lg\left(1 - \frac{1}{3}\right) + \dots + \lg\left(1 - \frac{1}{1000}\right)$

Barem de corectare

a) Transformarea în puteri cu exponent număr rațional.....1p

Definitivarea calculelor.....1p

Finalizare $\log_{\frac{1}{2}} 2^{\frac{-15}{2}} = \frac{15}{2}$ 1p

b) Aplicarea proprietății sumelor de logaritmi cu aceeași bază.....1p

Transformarea calculelor din paranteză $\lg\left(\frac{1}{2} \cdot \frac{2}{3} \cdot \dots \cdot \frac{999}{1000}\right)$ 2p

Finalizare $\lg\left(\frac{1}{1000}\right) = -3$ 1p

SUBIECTUL II

Fie $f : C \rightarrow C$, $f(z) = z^2 + z + 1$.

a) (2p) Rezolvați în C ecuația $f(z) = 0$.

b) (2p) Dacă z_1 și z_2 sunt soluțiile ecuației $f(z) = 0$ arătați că $z_1^3 + z_2^3$ este număr real.

c) (3p) Să se afle $m \in R$ pentru care $f(m+i)$ este număr real.

autor – prof. Sîrb Vasile – C.T. „A.P.I.” Zalău

Barem de corectare

a) $z^2 + z + 1 = 0 \Rightarrow \Delta = -3$ și $z_1 = \frac{-1+i\sqrt{3}}{2}$, $z_2 = \frac{-1-i\sqrt{3}}{2}$ 2p

b) Fie α o soluție a ecuației $z^2 + z + 1 = 0$. Atunci $\alpha^2 + \alpha + 1 = 0$. Înmulțim ultima relație cu $(\alpha - 1)$ și obținem: $\alpha^3 - 1 = 0$, de unde $\alpha^3 = 1$2p

Cum α poate fi z_1 și z_2 avem: $z_1^3 + z_2^3 = 1 + 1 = 2 \in R$ 1p

Altfel: se poate calcula efectiv $z_1^3 + z_2^3$ sau se notează $E = z_1^3 + z_2^3$ și atunci

$$\overline{E} = \overline{z_1^3 + z_2^3} = \overline{z_1^3} + \overline{z_2^3} = \overline{z_1}^3 + \overline{z_2}^3 = z_2^3 + z_1^3 = E. \text{ Deci } \overline{E} = E \text{ rezultă } E \in R.$$

c) $f(m+i) = (m^2 + m) + (2m+1) \cdot i$ 1p

Acesta este număr real dacă $2m+1 = 0$, adică $m = -\frac{1}{2}$ 1p

SUBIECTUL III

Să se afle $x \in R$ pentru care este definită expresia: $E(x) = \log_{\frac{x-1}{x+1}}(2x^2 + x - 3)$.

Manual, clasa a X-a, Burtea

Barem de notare

$$\text{Condițiile de existență sunt: } \begin{cases} 2x^2 + x - 3 > 0 \\ \frac{x-1}{x+1} > 0 \\ \frac{x-1}{x+1} \neq 1 \end{cases} \dots\dots\dots 2p$$

Câte 1p pentru rezolvarea fiecărei condiții.....3p

Obținem $x \in \left(\left(-\infty, -\frac{3}{2} \right) \cup (1, \infty) \right) \cap \left((-\infty, -1) \cup (1, \infty) \right)$ 1p

adică $x \in \left(-\infty, -\frac{3}{2} \right) \cup (1, \infty)$ 1p

SUBIECTUL IV

Să se determine $z \in \mathbf{C}$, dacă $z + |z| = \bar{z}$.

selectată de prof. Tuduțe Florian (C.N.S.)
din Gazeta de Matematică, nr.10/2012

barem de evaluare

Fie $z = a + bi$, $a, b \in \mathbf{R}$

1 punct

$$z + |z| = \bar{z} \Leftrightarrow a + bi + \sqrt{a^2 + b^2} = a - bi$$

1 punct

$$\Leftrightarrow \sqrt{a^2 + b^2} = -2bi \Leftrightarrow \begin{cases} \sqrt{a^2 + b^2} = 0 \\ b = 0 \end{cases}$$

2 puncte

$$\Rightarrow \begin{cases} a = 0 \\ b = 0 \end{cases} \Rightarrow z = 0 + 0i \Rightarrow z = 0$$

3 puncte

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE – FILIALA SĂLAJ

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ APLICATĂ „ADOLF HAIMOVICI”

etapa locală, 9 februarie 2013

clasa XI-a, servicii și tehnic

SUBIECTUL I

Fie matricea $A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$

- a) Să se arate că dacă $X \in M_2(\mathbb{R})$ are proprietatea că $X \cdot A = A \cdot X$ atunci există $a, b \in \mathbb{R}$ astfel încât

$$X = \begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & b \end{pmatrix}$$

- b) Să se calculeze X^n unde $X = \begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & b \end{pmatrix}$, $n \in \mathbb{N}, n \geq 1$

Propusă de prof. Jecan Ioan

Barem de corectare

- a) Se consideră matricea $X = \begin{pmatrix} x & y \\ z & t \end{pmatrix}$

$$A \cdot X = \begin{pmatrix} x & y \\ 2z & 2t \end{pmatrix} \dots\dots\dots 1p \text{ și } X \cdot A = \begin{pmatrix} x & 2y \\ z & 2t \end{pmatrix} \dots\dots\dots 1p$$

Din $X \cdot A = A \cdot X$ obținem $y = z = 0 \dots\dots\dots 1p$

și luând $a = x, b = 2t$ obținem $X = \begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & b \end{pmatrix} \dots\dots\dots 1p$

- b) Verificăm prin inducție matematică că $X^n = \begin{pmatrix} a^n & 0 \\ 0 & b^n \end{pmatrix}$

Etapa de verificare.....1p

Etapa de demonstrație.....2p

SUBIECTUL II

a) Să se calculeze $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x^2 + 8} - 3}{x^2 - 3x + 2}$

b) Fie $f : D \rightarrow R$, $f(x) = x - \sqrt{ax^2 + bx + 1}$, $a, b \in R$, $a > 0$. Să se determine a, b astfel încât

$$\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = -\frac{1}{2}$$

Selectata de prof. Poenar Maria din Matematica pentru bacalaureat 2005 editura Corint 2004

Barem de corectare și notare

- a) Raționalizarea fracției1p
- Finalizare2p
- b) Raționalizarea1p
- Identificarea coeficienților2p
- Finalizare.....1p

SUBIECTUL III

Să se determine constanta reală m pentru care funcția $f : \left(\frac{1}{e^2}, 2\right) \rightarrow R$

$$f(x) = \begin{cases} \sqrt{m^2 - 2mx \ln(xe) + x^2}, x \in \left(\frac{1}{e^2}, 1\right) \\ m + \frac{x}{2}, x \in [1, 2) \end{cases} \quad \text{are limită în punctul } x_0 = 1.$$

Propusă de prof. Crișan Teodor

Barem de corectare

$$\lim_{\substack{x \rightarrow 1 \\ x < 1}} \sqrt{m^2 - 2mx \ln(xe) + x^2} = |m - 1| \dots\dots\dots 2p$$

$$\lim_{\substack{x \rightarrow 1 \\ x > 1}} \left(m + \frac{x}{2}\right) = m + \frac{1}{2} \dots\dots\dots 2p$$

$$\Rightarrow m + \frac{1}{2} = |m - 1| \text{ ecuație din care rezultă cerința } m + \frac{1}{2} \geq 0 \text{ deci } m \geq -\frac{1}{2} \dots\dots\dots 2p$$

Atunci

$$m-1 = \pm \left(m + \frac{1}{2} \right) \Rightarrow m = \frac{3}{4} \dots\dots\dots 1p$$

SUBIECTUL IV

Se considera punctele $A(2, m); B(5, 1); C(2m - 8, m)$.

- a) Să se determine $m \in \mathbb{R}$ astfel încât aria triunghiului ABC să fie egală cu 12.
- b) Să se determine $m \in \mathbb{R}$ astfel încât punctele A, B, C să fie coliniare.

*selectată de prof. Driha Ioan din Culegere de probleme pentru liceu. Algebra clasele IX-XII
 (Editie 2009), Năstăsescu, Niță*

Barem de corectare

a) calcularea lui $\Delta = \begin{vmatrix} 2 & m & 1 \\ 5 & 1 & 1 \\ 2m - 8 & m & 1 \end{vmatrix} = 2m^2 - 12m + 10, \dots\dots\dots 1 p$

scrierea formulei $A = \frac{1}{2} \cdot |\Delta| \dots\dots\dots 1 p$

construirea ecuatiei $|m^2 - 6m + 5| = 12 \dots\dots\dots 1 p$

rezolvarea ecuatiilor $m^2 - 6m + 5 = 12$; $m^2 - 6m + 5 = -12$ si

calcularea valorilor $m = 7$, si $m = -1 \dots\dots\dots .2 p$

b) punerea conditiei $\Delta = 0, \Leftrightarrow m^2 - 6m + 5 = 0, \dots\dots\dots 1 p$

rezolvarea ecuatiei si aflarea solutiei $m = 5, m = 1, \dots\dots\dots . 1 p$

SOCIETATEA DE ȘTIINȚE MATEMATICE – FILIALA SĂLAJ

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ APLICATĂ „ADOLF HAIMOVICI”*etapa locală, 9 februarie 2013**clasa XII-a, servicii și tehnic***SUBIECTUL I**Pe mulțimea \mathbb{R} a numerelor reale se consideră legea de compoziție

$$(x, y) \rightarrow x \circ y \stackrel{\text{def}}{=} xy - 2(x + y) + 6 \text{ și fie } G = (2, \infty).$$

- a) Să se demonstreze că G este parte stabilă în raport cu această lege
 b) Să se arate că (G, \circ) este grup comutativ

*selectată de prof. Driha Ioan din Culegere de probleme pentru liceu. Algebra clasele IX-XII
 (Editie 2009), Năstăsescu, Niță*

Barem de corectare

- a) Fie $x \in G$, $\Rightarrow x \in (2, +\infty)$, $\Rightarrow x > 2$, $\Rightarrow x - 2 > 0$
 Fie $y \in G$, $\Rightarrow y \in (2, +\infty)$, $\Rightarrow y > 2$, $\Rightarrow y - 2 > 0$ 1 p

$$x \circ y = (x-2)(y-2)+2 > 2, \Rightarrow x \circ y \in G. \Rightarrow G = \text{parte stabila} . \dots\dots\dots 1 \text{ p}$$

- b) - verificarea asociativității 2 p
 - verificarea comutativității 0,5 p
 - calcularea elementului neutru $e = 3$, 1 p
 - determinarea elementului simetric 1 p
 - finalizare 0,5 p

SUBIECTUL II

1. Calculați integralele:

a) (2p) $\int \frac{(x+2)^3}{x} dx; x > 0.$

b) (2p) $\int e^x \cdot \cos x dx; x \in \mathbb{R}.$

c) (3p) $\int \frac{\sin x}{\cos^2 x + 5} dx ; x \in R.$

propusă de prof. Sîrb Vasile, din Culegerea de V. Schneider, Ed. Valeriu

Barem de corectare

a) se ridică la puterea a 3-a și se separă în a integrale.1p

Se obține: $I = \frac{x^3}{3} + 3x^2 + 12x + 8 \ln x + C$ 1p

b) Integrăm prin părți de două ori:

$$I = \int e^x \cos x dx = \int (e^x)' \cos x dx = e^x \cos x - \int e^x (\cos x)' dx = e^x \cos x - \int e^x (-\sin x) dx = \dots\dots\dots 1p$$

$$= e^x \cos x + \int (e^x)' \sin x dx = e^x \cos x + e^x \sin x - I$$

Deci $I = \frac{1}{2} e^x (\cos x + \sin x) + C$ 1p

c) $\int \frac{\sin x}{\cos^2 x + 5} dx$

Se poate face notația $\cos x = t \Rightarrow -\sin x dx = dt$ 1p

$$\Rightarrow I = -\int \frac{1}{t^2 + 5} dt = -\frac{1}{\sqrt{5}} \operatorname{arctg} \frac{t}{\sqrt{5}} + C \dots\dots\dots 2p$$

de unde $I = -\frac{1}{\sqrt{5}} \operatorname{arctg} \frac{\cos x}{\sqrt{5}} + C$ 1p

SUBIECTUL III

Se consideră funcțiile $f, F : R \rightarrow R$. Știind că F este o primitivă a funcției f și că $f(x) + F(x) = 3e^{2x}$

- a) Calculați $(e^x F(x))'$
- b) Determinați funcția f

Selectată de prof. Adonia Opriș din Manual cls a XII-a M2, Editura Tamar

Barem de corectare

a) F este o primitivă a funcției $f \Rightarrow F$ derivabilă pe R și $F'(x) = f(x)$ pentru orice $x \in R$ 1p

$$(e^x F(x))' = e^x F(x) + e^x F'(x) = e^x F(x) + e^x f(x) = e^x (F(x) + f(x)) = e^x \cdot 3e^{2x} = 3e^{3x} \dots\dots\dots 3p$$

b) Având în vedere că $(e^x F(x))' = 3e^{3x} = (e^{3x})'$ obținem că $e^x F(x) = e^{3x}$ 2p

deci $F(x) = e^{2x}$ și prin derivare $f(x) = 2e^{2x}$ 1p

SUBIECTUL IV

Pe \mathbb{R} se definește legea de compoziție $x \circ y = 3xy + 3x + 3y + 2$; $\forall x, y \in \mathbb{R}$.

a) (2p) Să se arate că $x \circ y = 3(x+1)(y+1) - 1$; $\forall x, y \in \mathbb{R}$.

b) (3p) Să se rezolve ecuația $\underbrace{x \circ x \circ \dots \circ x}_{\text{de } 10 \text{ ori } x} = -1$.

c) (3p) Să se determine două numere $a, b \in \mathbb{Q} \setminus \mathbb{Z}$, astfel încât $a \circ b \in \mathbb{N}$.

Barem de corectare

a) Se grupează convenabil după care se va da factor comun2p

b) Din punctul a) se deduce $x \circ x = 3(x+1)^2 - 1$,0,5p

apoi $x \circ x \circ x = 3^2(x+1)^3 - 1$, de unde inductiv $\underbrace{x \circ x \circ \dots \circ x}_{\text{de } 10 \text{ ori } x} = 3^9(x+1)^{10} - 1$ 1,5p

Astfel ecuația are soluția $x = -1$ 1p

c) Luăm spre exemplu $a = \frac{4}{3} \in \mathbb{Q} \setminus \mathbb{Z}$ și consider $a \circ b = 1$2p

Înlocuim pe a și din ecuația obținută găsim pe $b = -\frac{5}{7} \in \mathbb{Q} \setminus \mathbb{Z}$ 1p